

“Đồ ng X a L i Cũ...”

Sau 11 ngày trên đò Galang 1, tôi chuyển nàu vọt biên, tôi đợc cho tháp tùng nhóm ngườ i t n n trợc xu ng tàu sang Singapore đợc ch đợc chuy n bay sang M , vào ngày 14 tháng 6 năm 1984. Bợc chân lên ph đợc Tân Gia Ba tợc chùng nh đợc chân lên c i thiên đàng sau chín năm b đợc đầy đợc i ng c tù C ng s n. T đợc, tôi ng mình nh bay lên. T Singapore tôi đợc ch đợc nh làm Trợc ng toán lên chuy n bay lên H ng Kông. Ngày hôm sau, tợc c đợc lên chuy n bay bao thuê American Airlines trợc ch San Francisco mà l a tu i c a tôi v n còn nghe vang v ng l i nh c”If I go to San Francisco...’ Ch m i năm 1972 tôi r i Vi t Nam đợc xu ng phi trợc ng quân s Travis, California, đợc nh p h c khóa Ch Huy và Tham M u c a TQLC Hoa K t i Quantico, Virginia. 12 năm sau tôi tr l i Hoa K là m t ngườ i t n n CS.

Chuy n bay đợc xu ng San Francisco vào kho ng 3 gi ch i u ngày 15 tháng 6 năm 1984. M i ngườ i l p th tợc nh p c n c M v i m t túi xách mang h s v i hàng ch ICM, T n n Liên Hi p Qu c. Do v n đợc s p x p chuy n bay cho nhi u nhóm ngườ i bay trên n c M , tợc c đợc d n v t m trong m t khách s n ngay trong ph m vi c a phi trợc ng. Nh m n đợc \$50 Đô La c a Đ i Úy HQ Alan Barr, Trợc ng Phái đoàn M t i Nam D ng, tôi ra tr m Đ i n tho i công c ng tìm cách g i cho em ru t c a tôi là Tr n Ng c Linh Sunnyvale g n San José, CA. Ti p tợc nh i đợc xu 25 vào tu i đ i n tho i mãi cho đ n khi nghe ti ng reo. Ti ng m t c u bé tr l i b ng Anh Ng . Sau chín năm b b m đ p đ i bàn tay s t máu c a CS, tôi tr thành l p b p ngay c câu ti ng Anh thông đ ng. Tôi c g ng nói cho cháu Lê bi t tôi v a t đ o Galang qua và hi n đợc t m trú trong Khách s n Holiday Inn trong phi trợc ng San Francisco. Cháu cho bi t cha m đ i v ng ch a v . Tôi ch bi t c g ng nh c l i nh ng đ i u đã đ n cho cháu r i ph i cúp máy.

Vào năm 1949, khi m tôi b b t đợc k t , tôi lên 9 tu i và hai đợc a em trai c a tôi là Kim đợc c 7

tu i và Linh m i 5 tu i. Lòng d i tôi lúc y đau đ n qu n th t. Nh ng tôi không h nghĩ em nh c a mình đã nh th nào. B n anh em trai v n đã ph i bò nay m t m i i càng ph i b h n n a. Anh em tôi t đó l n lên nh nh ng cây m c gi a r ng. Tôi không bi t chăm sóc đ n em mình nh ng i ch ho c em gái. Khi nhà tôi còn đ u d c Prenn, đ ng đi b đ n tr ng ti u h c Dalat cũng g n 5 cây s . T đ u d c Prenn, th rong xu ng con d c đ ng Nguy n Th ng Hi n. M t bên là khu c xá Tr ng Qu c Gia Hành Chánh. Bên kia là sân đá banh v i phòng t p Nhu đ o c a ông Yvert tr i dài xu ng h n c trong xanh. Sau đó chúng tôi đ o theo b h ng m nhìn ngôi nhà Th y t s n tr ng mu t, vòng t i c u Ông Đ o m i g p đ c đám b n trú ng bên khu Nhà Th Con Gà và p Su i Tiá, d c Nhà Bò. Tôi c m i trò chuy n v i đám b n t Tr i H m nên th c tinh không bi t t i hai đ a em nh c a mình ra sao. Khi lên d c theo r ng cây Mai v i hoa màu h ng, đ n khu ch Hòa Bình thì b n h c càng đông và vui h n. Trong y có l n con gái. M t năm sau, gia đình tôi đ n v khu Ph m H ng Thái , g n Nha Đ a Đ , con đ ng đi đ n tr ng càng xa thêm . Chúng tôi ph i đi b qua nhà Bác sĩ Sohier r i băng qua c u nh và th d c theo đ ng vòng h . Có khi tôi đi th vòng vào phía c u s t r i băng đ i ngang khu tr ng Thi u Sinh Quân. Tuy g n h n m t chút nh ng không g p b n cũng bu n. T xóm Chi Lăng vào sáng s m c n a gi có m t chuy n xe đò ra ph . Anh em tôi không có ti n ăn sáng nên làm gì đám ch n xe đò. Vì v t tôi hay hái trái sá l , sim r ng và trái Mai b mi ng. Có khi n i h ng t c u Ông Đ o đi vòng theo m y ngôi bi t th c a B y Vi n, Lu t s Hoàng C Long đ n h n c Đ i Có r i vòng lên đ ng Võ Tánh. Ch có r ng Thông ngút ngàn và vài căn nhà nh n m phía bên khu đ t th p. Trong y có nhà c a Lê Uyên Ph ng t c là Lê Văn L c. Ngôi tr ng Quang Trung m i đ c xây c t v i hai d y nhà l u m t t ng và nhà sân ch i có mái che v i phòng v sinh, n m trên m t đ i đ t đ đ c san b ng t m t ng n núi th p p phía B c h Dalat. Nh ng ng n núi th p c tr c t o thành m t bình nguyên đã đ c Bác sĩ Yersin t o đ ng nên thành ph Đà L t. V i hình d ng b u d c có b dài ch ng 300 mét và b ngang đ 100 mét, đ i Sân cù cũ đã bi n đ ng thành tr ng Trung H c Ph ng Mai , r i Quang Trung và Bui Th Xuân sau này. Xung quanh ch i có đ i c tr c. M t m t nhìn v phía tr ng Lycée Yersin và Tr ng Võ B p phía Đông. M t B c là Tr ng Thi u Sinh Quân sau là Khu Đ i h c. Phía đ i chân là p Hà Đông Ngh Tĩnh v i v ng Dâu Tây n i qua tr ng Tr n H ng Đ o, b ng đ ng d c đá. Khung c nh lúc y th t yên tĩnh và nên th . Phía Nam c a Nhà Tr ng là con d c ch có c tr c và cay sim r ng l p th p kép dài xu ng h Đ i Có và H Xuân H ng. L n lên Đ à L t v i nh ng d y núi trùng trùng đ i p đ i p bao quanh, mang m t màu tím than thâm th m vào nh ng chi u tr i ng bóng x , tôi c m i m c m t ngày nào đó ch p cánh bay qua r ng núi đ bi t bên ngoài y còn có nh ng gì. Hay có nh ng ngày ngh h c đi lang thang trên đ n đ ng ray xe l a có r ằng m c kéo lên xu ng núi và nghe ti ng cói tàu d c d mà thèm khát nh ng chuy n đi lang b t.

Có m t đ i u l ùng, m i cho đ n bây gi nghĩ nh i, v i tu i 13,14 đ u đã m côi m , tôi ch a h bao gi nh hai đ a em nh c a mình đi đ n tr ng h c nh th nào. Không bi t có ph i vì anh trai tính vô b hay do ch u c nh d gh con ch ng mà tôi c mu n v n ra ngoài. Cho đ n m i bây gi tôi v n còn c m th y h i h n. Bây gi nh i khi m tôi khu t bóng em tôi m i lên 5 tu i ch c nó còn đau kh h n tôi nhi u l m. Nh ng b n bè tôi Tr i Mát hay Tr i H m đ c cha m cho mang theo th c ăn vì tr a không th v nhà đ c. B n cùng l p v i tôi tên Nguy n H i có cha n u ăn cho tr ng n i trú Petit Lycée, m i ngày mang theo c p sách cho tôi m t p bánh mì tây. Cho nên, đ n gi tr a ngh h c c đám kéo nhau đi b xu ng h t p b i i.

Sau khi chấp hành xong nghĩa vụ quân sự Tú Tài 1, tôi nhập ngay vào khóa 16 của Trường Võ Bị lúc này đã được đổi thành Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam tại Đà Lạt để thoát ly gia đình. Khi này đã có em trai khác của tôi đã chấp hành xong nghĩa vụ quân sự vì bệnh tật. Càng trưởng thành hơn tôi càng cảm thấy ba tôi buồn nhiều. Sau hai tháng qua khỏi nỗi sợ hãi khi nhập trường tôi nghĩ mình không thể bỏ cha được và em tôi còn phải chịu sự căng thẳng vì con chấp hành nên tôi tìm cách làm cho bà mẹ bớt phải lo lắng. Đầu Tú Tài 2 ban Toán nên em tôi vào khóa 14 của trường Học Sĩ Quân Nha Trang. Tôi cũng đi làm ngoài chợ như trước. Tôi nhập trường Bình Giã, năm 1965, tôi được đưa vào Quân Y Viện Vũng Tàu với ba vết thương trên người. Mười một tháng, chấp hành xong, em tôi xuất hiện trong bộ quân phục Sinh Viên Sĩ Quan Học Sĩ Quân tìm vào thăm tôi. Với một chân bị thương còn treo băng trên giường bệnh, tôi liền nhận được tin của em tôi ra khỏi Học Sĩ Quân. Sau cùng, cả ba anh em đều mặc áo rằn ri TQLC. Em tôi dạy học tại trường Trung học của Khu Trại Gia Bình TQLC trong Căn cứ Sóng Thần, nhớ có bạn Tú Tài II ban Toán. Sau năm nhập ngũ 1975, chỉ có mình tôi đi tù. Em tôi nhập gia đình bên vợ thoát qua Mỹ năm 1979 và định cư tại San José, California. Tôi II ban Toán. Sau năm nhập ngũ 1975, chỉ có mình tôi đi tù. Em tôi nhập gia đình bên vợ thoát qua Mỹ năm 1979 và định cư tại San José, California.

Suốt buổi chiều cuối cùng sau bữa ăn tối, tôi chờ ra vào trường của Khách sạn mong ngóng gặp lại em tôi, sau cú điện thoại công việc khi mới đi thẳng trở lại nước Mỹ. Anh em tôi xa nhau cũng đã 9 năm, sau ngày Miền Nam rơi vào tay CS. Tôi đã rời khỏi địa ngục Việt Nam bước vào Thiên Đàng. Những trường học mới được đổi tên còn lại không gai với hai bàn tay trắng và một số vốn Anh Ngữ nay đã thui chột sau chín năm bôn hành heo dầy xéo. Khi ra tù được một tháng, tôi nhận được lá thư của vợ tôi cho biết, sau khi vượt biên năm 1978 khi nhận được lá thư đầu tiên của tôi gửi về thì người gửi là Miền Bắc Xã Hội Chủ Nghĩa khuyên nên tìm đến nhà bà chủ nhà của tôi bên Mỹ. Tôi tiếp tục lúc này mình chấp hành công việc trong Trường tù Miền Bắc. Với tôi nói chuyện cho tôi biết từ năm 1979 đã chung sống với người đàn ông khác. Khi viết thư yêu cầu nàng “Đi khu kinh tế mới với chị Phương (Bên Mỹ)” là tôi đã chấp nhận cho nàng làm việc cuộc đời cho trường lại của hai đứa con của tôi. Tôi không hề hối tiếc và sẵn sàng đón nhận tin nàng sống với người khác. Tôi phải tiếp tục công việc đi tìm để gặp hai đứa con của tôi sau 9 năm xa cách. Đang nằm trên giường cố tìm giấc ngủ sáng hôm sau đáp chuyến bay trở lại Virginia, khoảng sau 11 giờ 30 đêm, chấp hành công việc vào giờ báo có em tôi đến. Tôi bắt đầu chạy ra ngoài. Cả gia đình của em tôi với vợ và bốn đứa con nhỏ lúc nhúc trên xe, vào thời gian này, khi nhận tôi rằng người nhận công việc. Qua thời gian dài khi tôi tiếp tục chấp hành mình đã không còn đi. Những tình cảm con người tôi với con đó. Em tôi báo phải chờ lòng xác tìm tôi cũng tiếp tục được người mẹ ra. Bây giờ anh theo em ra ngoài nhà ở Sunnyvale. Sáng mai em sẽ đưa anh ra lại Phi trường San Francisco nếu anh với tiếp tục muốn đi nữa. Em tôi cũng đã biết với tôi đang sống với người khác. Chạy xe về tiếp tục được người mẹ ra nhà cho mẹ đưa anh đi ngủ. Tôi được mẹ báo ăn ngon sau chín năm đói khát trong Trường tù. Tôi báo tôi phải đi tiếp lên Virginia để gặp hai con. Đứa con gái đầu lòng, khi vượt biên lên 10 tuổi, nay mới tiếp tục nghỉ tại Trường Khoa trường Trung Học Falls Church ở Virginia, và sẽ lên học Đại học UVA theo học bạn.

Đã a con thỏ nhĩ đã lên lớp 8. Tôi chấp nhận việc vì tôi có công khác nhĩ ng tôi phải gặp hai đã a con của tôi. Không có gì có thể chấp nhận được đĩng ta đi trĩ khi sũ phũn trĩ buũc.

Sáng sũm ngày hôm sau, tôi mặc bộ quần áo tũm tũt hũn của em tôi cho, vũ i túi sách đĩng hũ sũ tũ nũn LHQ, lên xe ra phi trũng vũ i vũ chũng em tôi tũ Sunnyvale. Chuyũn bay đã a tôi vũ vũng Phũ cũn Washington DC vũ i trũn đũy nũ i niũm chan chũa riẽng tũ, chũt ngũt.

Cũ i cùng vũ tôi đã đũng ý trũ lũ i vũ i tôi, gũ y đũng mũ i gia đĩnh vì tũng lai của hai con.

Trần Ngọc Toàn

